

SKOLESTARTPAKKE 2026

Trygg start. Tydelige voksne. Grønne fellesskap.

For ansatte i skolen fra 1. trinn til videregående opplæring

Felles skolestartpakke for Nordland, Troms og Finnmark

Hovedbudskap

En god skolestart er ikke bare de første timene i august. For noen elever er det skolestart hver dag, hver uke og i hvert nytt rom. Derfor må alle ansatte være forberedt, samkjørte og tydelige i arbeidet med å se hver enkelt elev og bygge fellesskap som gir tilhørighet, trygghet, mening og mestring.

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Mobbeombudet

Nordland
FYLKESKOMMUNE

**Elev- og
lærlingeombudet**

Elev-, lærling- og mobbeombud
Troms

Ohppiid-, fidnoohppiid- ja givssidanáittardeaddji
Romssa

Troms fylkeskommune
Romssa fylkkasuohkan
Tromssan fylkinkomuuni

Mobbeombud
Finnmark

Givssidanáittardeaddji
Finnmárkku

Finnmark fylkeskommune
Finnmárkku fylkkagiella
Finmarkun fylkinkomuuni

Innhold

Slik brukes pakken	3
Hvorfor en skolestartspakke?	3
Faglig grunnlag: rettigheter, mobbeforståelse og fellesskap	4
Elevens rett til et trygt og godt skolemiljø.....	4
Mobbing forstått som mer enn enkelthandlinger.....	4
Grønne og røde fellesskap.....	4
Voksenrollens betydning for et trygt skolemiljø og skolestart.....	5
Voksenstandard de første ukene	5
Tips de ulike delene av skoleløpet:.....	6
Slik forbereder dere skolestart.....	7
Første skoledag, første skoleuke og første måned	8
Slik skaper dere trygghet og etablerer gode rutiner	8
Foreløpige dørstokkregler.....	9
Overganger i hverdagen.....	9
Slik kan dere gjennomføre fellesskapende aktiviteter.....	10
Elevenes topp 10 aktiviteter	11
FFSS: fremme, forebygge, stoppe og støtte	12
Risiko- og kvalitetssikring	13
Sjekklistene og skjemaer.....	14
Kilder.....	16

Slik brukes pakken

1. Les velkomstbrevet i personalet og avklar hva en trygg skolestart betyr hos dere.
2. Bruk «sjekklisten for skolestart» (s.14) i team, avdeling eller klasselærerråd.
3. Planlegg første skoledag og første skoleuke med tydelig ansvar, tidsplan og rutiner.
4. Velg fellesskapende aktiviteter og kvalitets sikre dem med FFSS: fremme, forebygge, stoppe og støtte.
5. Lag foreløpige dørstokkregler. Elevene skal involveres videre, men voksne må sette trygge rammer fra første dag.
6. Evaluer etter første dag, første uke og første måned. Spør om elevene opplever trygghet, tilhørighet og oversikt.

Hvorfor en skolestartspakke?

En god skolestart legger grunnlaget for resten av skoleåret. De første dagene og ukene handler ikke bare om praktisk organisering. De handler om å etablere trygghet, forutsigbarhet, relasjoner og felles normer. Når dette gjøres godt, blir det lettere for elevene å lære, delta og bidra. Når det gjøres tilfeldig, kan utrygge mønstre få feste tidlig.

Skolestart er særlig viktig fordi elever kommer med ulike erfaringer. Noen gleder seg og kjenner mange. Andre kjenner ingen, har tidligere opplevd utenforskap, strever med språk, funksjon, fravær, psykisk helse, sosial usikkerhet eller utrygge relasjoner. En trygg skolestart må derfor planlegges med utgangspunkt i de elevene som trenger mest støtte, ikke bare de elevene som allerede finner sin plass på egen hånd.

For ansatte betyr dette at skolestart må være forberedt. Det må være avklart hvordan elevene tas imot, hvordan grupper settes sammen, hvordan aktiviteter gjennomføres, hvordan voksne følger med, og hvordan skolen reagerer dersom noen blir stående utenfor. Det må være laget rutiner som kan gjentas – ikke bare første skoledag, men i hver time, hver uke og i alle rom der elever møtes.

Kjerneidé

En god start handler om å redusere sosial risiko og øke opplevelsen av trygghet. Det gjør vi gjennom tydelige voksne, lavterskel aktiviteter, faste rutiner, god struktur, planlagt elevmedvirkning og systematisk oppfølging av sårbare elever.

Faglig grunnlag: rettigheter, mobbeforståelse og fellesskap

Denne skolestartspakken bygger på workshop om god skolestart for videregående skole høsten 2025, skjema for kvalitetssikring/evaluering sendt ut til ansatte og elever i etterkant, og elevinnspill om aktiviteter.

Elevers rett til et trygt og godt skolemiljø

Opplæringsloven § 12-2 slår fast at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Retten handler ikke bare om fravær av krenkelser, men også om tilstedeværelse av trygghet, inkludering og læring. Elevers egen opplevelse skal tas på alvor.

Mobbing forstått som mer enn enkelthandlinger

I arbeidet med skolestart bør ansatte ha en felles mobbeforståelse. Ingrid Lund mfl. (2017) har bidratt til en forståelse der mobbing handler om handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer noen opplevelse av å høre til, være en betydningsfull person i fellesskapet og ha mulighet til medvirkning.

Denne forståelsen er særlig viktig ved skolestart. Mange krenkelser er ikke synlige som store hendelser. Utenforskap kan vise seg som blikk, taushet, manglende invitasjoner, små kommentarer, faste grupperinger, latter når noen svarer feil, eller at en elev aldri blir valgt som samarbeidspartner. Slike passive og relasjonelle handlinger kan være vanskelige å oppdage, men kan likevel frata eleven en trygg og betydningsfull plass.

Voksne må derfor spørre: Hvem får bidra? Hvem blir lyttet til? Hvem blir valgt bort? Hvem blir sittende alene? Hvem justerer seg hele tiden for å få være med? Hvem har lav sosial risiko, og hvem må tåle mye for å få en plass?

I omnimodellen kan du lese mer om grønne om grønne trygge og røde utrygge fellesskap: [Det røde og grønne fellesskapet - Omnimodellen](#)

Grønne og røde fellesskap

Grønne fellesskap	Røde fellesskap
Alle blir sett	Noen blir oversett
Elever inviteres inn	Elever må kjempe for plass
Mangfold verdsettes	Sosial rangering utvikles
Voksne er aktive	Voksne blir observatører
Alle vet hvilke regler som gjelder	Alle vet ikke hvilke regler som gjelder
Fellesskapet er åpent	Fellesskapet er lukket
Uenighet håndteres konstruktivt	Konflikter får utvikle seg

Voksenrollens betydning for et trygt skolemiljø og skolestart

Alle ansatte som møter elevene, er med på å forme skolestarten. Det gjelder kontaktlærer, faglærer, assistent, miljøarbeider, rådgiver, skolehelsetjeneste, ledelse, ansatte i kantine, bibliotek, resepsjon, SFO og andre voksne som møter elevene i hverdagen. Elevene merker raskt om de voksne er samkjørte eller om praksis varierer fra rom til rom.

Skolestart handler derfor om «meg som voksen i møte med våre elever». Hver ansatt må vite hvordan de tar imot elevene, hvordan de skaper ro og retning, hvordan de følger med på relasjoner, og hvordan de handler når noen blir stående utenfor.

Det er en slags skolestart hver uke, hver dag og hver time. En faglærer som møter en klasse for første gang på onsdag, kan forsterke det gode oppstartsarbeidet – eller rive det ned. Derfor må felles rutiner være kjent for alle.

Kompetanse	Hva betyr det ved skolestart?
Relasjonskompetanse	Å etablere, utvikle, vedlikeholde og reparere relasjoner. Se eleven, hilse, bruke navn, vise varme, følge opp og tåle usikkerhet.
Reguleringskompetanse	Å etablere tydelige, forutsigbare rammer for samhandling. Vite hva som gjelder i rommet, i overganger, i grupper og i digitale arenaer.
Didaktisk kompetanse	Å planlegge undervisning og aktiviteter slik at elever opplever mestring, mening, deltakelse og samarbeid – ikke bare faglig prestasjon.

Voksenstandard de første ukene

- Vi møter elever med blikk, navn og hilsen.
- Vi bruker faste plasser eller lærerstyrte grupper når det gir trygghet.
- Vi forklarer mål, plan og rammer før aktivitetene starter.
- Vi velger aktiviteter med lav personlig risiko i starten.
- Vi følger særlig godt med på elever som ikke kjenner noen, trekker seg unna eller ofte blir valgt bort.
- Vi griper tidlig inn ved kommentarer, latterliggjøring, utestenging eller digitale signaler.
- Vi evaluerer om elevene faktisk får det tryggere – ikke bare om planen ble gjennomført.

Tips de ulike delene av skoleløpet:

Nivå	Særlig viktig ved skolestart	Eksempler på praksis
1.– 4. trinn	Trygg voksenkontakt, faste rutiner, lek, visuell støtte og korte økter.	Møt elevene i døra, bruk navnekort, faste samlingsrutiner, korte samarbeidsleker, tydelige overganger og tett voksenstøtte i friminutt.
5.–7. trinn	Trygg voksenkontakt, overganger i lek, vennskap og status i felleskapet. Elevene trenger voksenstyrte grupper og aktivt arbeid med klassemiljø.	Roter makkerpar, bruk samarbeidsoppgaver, følg med på hvem som velges bort, lag klasseregler med elevene og bruk korte ukentlige innsjekker.
8.–10. trinn	Trygg voksenkontakt, identitet, sosial status, digital kommunikasjon og overganger til nye grupper.	Start med lavterskel gruppeoppgaver, unngå solo-presentasjoner tidlig, bruk faste grupper, tematiser digital inkludering og la elevene øve på god medelevpraksis.
Videregående	Trygg voksenkontakt, nye klasser, programområder, faggrupper, skoleskyss, kantine, fravær og økt ansvar for egen læring.	Planlegg mottak, faste plasser i starten, praktisk omvisning, makkerordning, individuelle samtaler, tydelig informasjon om rettigheter og rutiner for å si fra.

Slik forbereder dere skolestart

Forberedelsesarbeidet bør gjøres før elevene kommer. Det er krevende å skape trygghet i øyeblikket dersom ansatte ikke har avklart ansvar, rutiner og risikopunkter på forhånd.

Planleggingen bør ta utgangspunkt i de mest utrygge og sårbare elevene. Det som er bra for dem, er ofte bra for alle. Blanke ark, fri plassering og utydelige sosiale rammer kan oppleves frigjørende for noen, men skape sosialt vakuum for elever som ikke kjenner noen eller har tidligere erfaringer med utenforskap.

Område	Spørsmål før skolestart	Ansvar / notat
Praktisk	Er klasserom, møblering, navnelapper, faste plasser, timeplan og utstyr klart?	
Klasseliste	Har vi oversikt over nye elever, sårbare elever, tidligere skolemiljøsaker og overgangsinformasjon?	
Kontakt før start	Er det elever eller foresatte som bør kontaktes før første skoledag for å skape trygghet?	
Tidsplan	Er første skoledag planlagt med tydelig rekkefølge, pauser, ansvar og voksenplassering?	
Startrutine	Hvordan tas elevene imot i døra, i rommet og i første økt?	
Avslutningsrutine	Hvordan avsluttes dagen/økta slik at elevene vet hva som skjer videre?	
Aktiviteter	Hvilke fellesskapende aktiviteter gjennomføres, og hvordan kvalitetssikres de?	
Dørstokkregler	Hvilke foreløpige regler gjelder fra første dag, og hvordan skal elevene involveres videre?	
Risiko	Hva kan gå galt sosialt, praktisk eller organisatorisk – og hvordan forebygger vi det?	

Første skoledag, første skoleuke og første måned

Tidspunkt	Mål	Konkrete grep
Første skoledag	Elevene skal bli møtt, orientert og trygge nok til å delta.	Tydelig mottak, plan på tavla, faste plasser, navnearbeid, lavterskel aktivitet, praktisk informasjon, avslutning med hva som skjer neste dag.
Første skoleuke	Elevene skal oppleve forutsigbarhet, voksne som følger med, og flere trygge kontaktpunkter.	Daglige startrutiner, korte fellesskapende aktiviteter, lærerstyrte grupper, observasjon av samspill, samtaler med elever som trenger ekstra støtte.
Første måned	Fellesskapet skal styrkes og justeres før utrygge mønstre fester seg.	Ukentlig evaluering i team, elevinnsjekk, justering av grupper, arbeid med dørstokkregler, samtale med foresatte ved behov, oppfølging av fravær og tegn til utenforskap.

Slik skaper dere trygghet og etablerer gode rutiner

Oppstartsrutine i time eller økt

Del	Hva gjør den voksne?
Hilsen og velkommen	Stå gjerne ved døra. Møt elevene med blikk, navn og en enkel hilsen. Gjør dette også i faggrupper og senere på dagen.
Plan og mål	Vis dagens eller øktas plan: Dette gjør vi i dag, dette er målet, dette trenger dere.
Avklaringer	Gi nødvendig informasjon og avklar spørsmål før aktiviteten starter.
Fellesskapende start	Bruk korte, ufarlige startaktiviteter: dagens spørsmål, makkerprat, navneøvelse, mini-quiz eller felles oppgave.
Tydelig overgang	Marker at arbeidet starter. Bruk rolig stemme, fast signal eller visuell støtte.

Avslutningsrutiner i time eller økt

Del	Hva gjør den voksne?
Forvarsel	Si fra fem minutter før avslutning, slik at overgangen blir trygg.
Oppsummering	La elevene svare kort: Hva lærte du? Hva var nyttig? Hva lurte du på?
Neste steg	Fortell hva som skjer neste gang eller neste dag.
Rydding og avgang	Gi tydelig beskjed om rydding, utstyr og hvor elevene skal videre.
Avslutningshilsen	Takk for økta. Vær positiv og konkret. Det siste elevene hører, huskes ofte godt.

Foreløpige dørstokkregler

Dørstokkreglene er foreløpige. Elevene skal involveres i å videreutvikle dem, men de voksne må sette trygge rammer fra første dag. Reglene bør være enkle, konkrete og synlige i rommet.

- Hils når du kommer inn. Et «hei» eller et smil gjør rommet tryggere for alle.
- Kom presis og gjør deg klar. Ha det du trenger framme.
- Delta litt. Ingen må prestere perfekt, men alle skal bidra på en trygg måte.
- Vis nysgjerrighet og respekt. Lytt når andre snakker.
- Bruk første uka til å lære navn.
- Se etter noen som står alene. Spør om de vil sitte sammen eller være med.
- Gi alle en sjanse. Snakk med noen du ikke kjenner.
- Spør om hjelp når du lurte på noe. Det er lov å ikke vite.

Overganger i hverdagen

I elevers hverdag er det mange overganger, og i skolen kan dette handle om når elever kommer på skolen om morgenen, overganger mellom timer og friminutt, mellom ulike fag og aktiviteter, og overganger hvor man skifter arenaer fra inne til ute, og mellom rom. Overganger mellom styrt aktivitet og pauser må følges ekstra opp. Har alle noen å være med i pausen? Alle disse overgangene må sikres spesielt i starten, og de fleste vil etter hvert mestre disse. Ansatte må likevel være spesielt oppmerksomme på de som sliter i disse overgangene, og gi dem spesiell oppfølging og støtte.

Reflekter over hvilke overganger det finnes i deres hverdag, og om det er ansatte til stede i alle overgangene. Er det noen overganger som er spesielt utfordrende for noen?

Slik kan dere gjennomføre fellesskapende aktiviteter

Fellesskapende aktiviteter handler ikke bare om å gjøre noe sammen. De handler om å skape rammer der alle elever kan delta, mestre og få en positiv plass i gruppa. Aktivitetene bør ha lav personlig risiko i starten. Ikke alle elever ønsker å eksponere seg selv tidlig i et nytt fellesskap.

Aktivitetene bør være tydelige, korte nok, voksenstyrte og mulig å lykkes med. Samarbeid bør vektlegges mer enn konkurranse. Det viktigste er at elever får trygge erfaringer med hverandre og med de voksne.

Prinsipper for gode aktiviteter

- Ha en tydelig hensikt: Elevene skal forstå hvorfor aktiviteten gjøres.
- Senk terskelen: Aktiviteten skal ikke favorisere de mest utadvendte.
- Gi klare instruksjoner: Alle skal vite hva de skal gjøre og i hvilken rekkefølge.
- Planlegg grupper: Ikke la sosial status alene avgjøre hvem som samarbeider.
- Unngå tidlig plenumseksponering: La elevene vise hvem de er gjennom trygge gruppeoppgaver.
- Bygg felles erfaringer: Tur, spill, mat, praktiske oppgaver og humor kan gi gode fellesminner.
- Avslutt med refleksjon: Hva gjorde at samarbeidet fungerte? Hvem bidro? Hva lærte vi om gruppa?

Elevenes topp 10 aktiviteter

Oppsummert fra elevinnspillene i grunnlagsmaterialet. Aktivitetene må tilpasses alder, gruppe, lokale forhold og kjennskap til elevene.

Nr.	Aktivitet	Kort beskrivelse	Viktig kvalitetssikring
1	Bli-kjent-leker	Navneleker, to sannheter og en løgn, ball-leker, «ice breakers».	Må ikke bli kleine eller for personlige. Bruk lav risiko.
2	Tur / turdager	Nærområdet, fjelltur, grilling, dagstur, overnattingstur.	Planlegg grupper, trygghet, transport, mat, pauser og voksne.
3	Kahoot / quiz om elevene	Om hverandre, «fun facts», fag eller lokalmiljø.	Unngå spørsmål som eksponerer eller rangerer elever.
4	Gruppearbeid / samarbeidsoppgaver	Lavterskel faglige eller sosiale oppgaver i gruppe.	Lærerstyrte grupper og tydelige roller.
5	Brettspill / spill	Alias, kortspill, Jeopardy, By og land eller andre spill.	Velg inkluderende spill med tydelige regler.
6	Fysiske aktiviteter / lek ute	Fotball, volleyball, stafett, kanonball, natursti.	Unngå aktiviteter der noen blir valgt sist eller ryker ut tidlig.
7	Mataktiviteter	Lage taco, muffins, pizza eller felles frokost/lunsj.	Sjekk allergi, økonomi, religion/kultur og praktisk tilrettelegging.
8	Omvisning / bli kjent med skolen	Orientering, rebusløp med poster, praktisk informasjon.	Gjør det sosialt og konkret. Bruk makkerpar.
9	Bytte plasser / makkerpar	Rullering for å bli kjent med flere.	Forklar hensikten og styr bytter trygt.
10	Klassesamtale og rutineinnføring	Lage regler og rammer sammen, snakke om trivsel.	Voksne setter trygge rammer først; elevmedvirkning bygges inn videre.

FFSS: fremme, forebygge, stoppe og støtte

FFSS kan brukes som arbeidsmodell når skolen planlegger skolestart, aktiviteter, overganger og oppfølging. Modellen hjelper ansatte til å tenke helhetlig: Hva skal vi aktivt fremme? Hva skal vi forebygge? Hva skal vi stoppe? Hvem trenger støtte? [Arbeidsmodell for å fremme, forebygge, stoppe og støtte, \(FFSS\) - Omnimodellen](#)

FFSS	Spørsmål ved planlegging
Fremme	Hvordan skal vi aktivt bidra til at alle elever kan delta og få en opplevelse av å høre til?
Forebygge	Hvordan skal vi hindre at elever opplever mobbing, krenkelser eller utenforskap?
Stoppe	Hvordan skal vi håndtere nulltoleranse i praksis dersom krenkelser skjer? Hva sier vi? Hva gjør vi? Hvem følger opp?
Støtte	Hvordan skal vi hjelpe sårbare elever til å finne en positiv og trygg plass i fellesskapet?

FFSS-plan for fellesskapende aktivitet

Del	Plan
Fremme	Beskriv aktiviteten og hvordan den gir alle mulighet til å delta, mestre og bidra.
Forebygge	Beskriv organisering, grupper, plasser, arena, tidsrammer og regler som reduserer risiko.
Stoppe	Beskriv hvordan voksne griper inn ved kommentarer, ekskludering, uro eller krenkelser.
Støtte	Beskriv hvordan særskilt sårbare elever forberedes, følges og skjermes ved behov.
Evaluerings	Hvordan undersøker vi etterpå om elevene opplevde trygghet og tilhørighet?

Risiko- og kvalitetssikring

God intensjon er ikke nok. En aktivitet som er ment å bygge fellesskap, kan for enkelte elever øke utrygghet dersom den ikke er planlagt godt. Derfor bør aktiviteter risikovurderes før de gjennomføres.

Risikofaktor	Beskyttelsesfaktor / tiltak
Uklare sosiale rammer	Gå gjennom dørstokkreglene og hva det vil si å være en god medelev.
Grupperinger og ekskludering	Bruk lærerstyrte grupper, makkerpar og rulling.
Usikkerhet og sosialt stress	Start med lavterskel aktiviteter og små grupper.
Kleine aktiviteter uten trygg ramme	Unngå tidlig solo-presentasjon og intime spørsmål.
Ingen felles referanser	Lag felles opplevelser tidlig: tur, mat, quiz, praktiske oppgaver.
Manglende voksenledelse	Voksne deltar, observerer, plasserer seg klokt og modellerer inkluderende atferd.
Sårbare elever blir usynlige	Avklar hvem som trenger støtte, forbered dem og følg ekstra godt med.

Sjekklister og skjemaer

A. Kort sjekkliste for skolestart

Punkt	Plan	Gjort	Kommentar
Plan for første skoledag er laget	☐	☐	
Elevene møtes av trygge og tydelige voksne	☐	☐	
Sårbare elever er identifisert og fulgt opp	☐	☐	
Fellesskapende aktiviteter er planlagt og kvalitetssikret	☐	☐	
Praktisk informasjon er klar og enkel å forstå	☐	☐	
Foreløpige dørstokkregler er laget	☐	☐	
Rutine for å si fra om mistrivsel er tydelig for elevene	☐	☐	
Plan for elevmedvirkning er laget	☐	☐	
Foresatte er informert om kontaktpersoner og oppstart	☐	☐	
Teamet har avtalt evaluering etter første uke	☐	☐	

B. Oppfølging av inkludering og klassemiljø

Spørsmål	Plan	Gjort	Kommentar / tiltak
Er det gjort tiltak for å inkludere alle elever i fellesskapet?	☐	☐	
Har kontaktlærer eller sentrale voksne hatt korte individuelle samtaler?	☐	☐	
Er det etablert makkerordning, fadderordning eller annen sosial støtte?	☐	☐	
Er det identifisert elever som viser tegn til utenforskap?	☐	☐	
Er det planlagt jevnlig fellesskapende aktiviteter de første ukene?	☐	☐	
Har alle ansatte som møter gruppa fått samme informasjon om rutiner og risiko?	☐	☐	

C. Elevmedvirkning og elevstemmen

Spørsmål til elevene	Hvordan brukes svaret?
Hva gjør at du føler deg trygg i klassen/gruppa?	Brukes til å justere rutiner og aktiviteter.
Har du noen å være sammen med i pauser og overganger?	Brukes til å oppdage utenforskap tidlig.
Er det noe som gjør det vanskelig å delta?	Brukes til tilrettelegging og støtte.
Hva kan voksne gjøre mer av for at alle skal få en god start?	Brukes i teamets evaluering.
Hvordan kan vi være gode medelever for hverandre?	Brukes i arbeid med klasseregler og fellesskap.

D. Evaluering etter første uke

Tema	Hva ser vi?	Hva justerer vi?	Ansvar
Trygghet			
Tilhørighet			
Grupper og plasser			
Friminutt/pauser/overganger			
Faglig deltakelse			
Sårbare elever			
Foresattesamarbeid			

Kilder

- Opplæringsloven § 12-2: Elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2023-06-09-30/KAPITTEL_4-3#%C2%A712-1
- Utdanningsdirektoratet: Retten til et trygt og godt skolemiljø og kapittel 12. <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/lov-om-grunnskoleopplaringa-og-den-vidaregaande-opplaringa-opplaringslova/fjerde-del--fellesreglar-for-grunnskoleopplaringa-og-den-vidaregaande-opplaringa-for-barn-og-unge/kapittel-12-skolemiljoet-til-elevane/-12-1-verkeomrade-for-kapittelet/>
- Ingrid Lund m.fl. (2017): På vei mot en ny forståelse av mobbing i et folkehelseperspektiv. (2017). *Acta Didactica Norge*, 11(3), Art. 5, 19, sider. <https://doi.org/10.5617/adno.4691>
- www.omnimodellen.no
- Omnimodellen: FFSS – fremme, forebygge, stoppe og støtte: <https://omnimodellen.no/omnimodellen/ffss-a-bygge-et-godt-felleskap/>
- [Alle undervisningsressurser | Dembra](#)
- [Inkluderende fellesskap | udir.no](#)
- Grunnlagsmateriale fra elev-, lærling- og mobbeombudene i Nordland, Troms og Finnmark: Skolestart 2026 og tilhørende sjekklister/skjemaer.

Masse lykke til med en god skolestart og et godt skoleår for alle elever, foresatte og ansatte!

Hilsen fra ombudene i Nord-Norge!

